

6 Ook zonder deze "wetenschap" zou de geschiedschrijving over Londen volkomen verantwoord zijn geweest. De motivering van dr. De Jong dat de ontluistering van prins Hendrik nodig was om de positie van François van 't Sant, de vertrouwensman van koningin Wilhelmina in Londen, te kunnen verklaren is kletsboek.

Ook zonder de intieme details van de eertijdse verhouding van prins Hendrik met "Elisabeth le Roi", zou de vertrouwensband tussen koningin Wilhelmina en Van 't Sant heel goed kunnen zijn toegelicht. Kennelijk is opzien baren de drijfveer van de onthulling geweest. Goedkope sensatie-zucht. De geschiedschrijver van *Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog* onwaardig.

De openbaarmaking van de relatie prins Hendrik—"Elisabeth le Roi", was niet alleen niet nodig, zij was ook, gemeten naar de normen van het maatschappelijk fatsoen, en zeker tegenover de vorstin, verwerpelijk. Voor bepaalde geschiedschrijving geldt, dr. De Jong weet het beter dan ik, dat gewacht wordt met openbaren tot direct-betrokkenen en/of nabestaanden in de eerste lijn, zijn overleden. Het staat nergens geschreven; het is een regel die wordt ingegeven door innerlijke beschaving.

Dr. De Jong heeft die ondergeschiedt gemaakt aan zijn eerzucht als historicus. Iedere rechtvaardiging als voor de onthullingen in de Greet Hofmans-, of Lockheed-affaire ontbrak. Zijn verweer dat de "zaak-Van 't Sant een veel wijdere rol is gaan spelen in het historisch werk van de Tweede Wereldoorlog", is even goedkoop als zijn onthulling.

Misselijk is ook zijn voorstelling van zaken, dat de Koningin geen bezwaren had. "De tekst over prins Hendrik is eerst aan haar voorgelegd." Boerenbedrog. De Vorstin had geen keus. Van het verhaal over prins Hendrik circuleerden 46 kopieën bij de medewerkers en concept-lezers van het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie.

Bij een "nee" van de Koningin zouden de onthullingen dan misschien niet in deel 9 zijn opgenomen; de publiciteit hadden zij zeker wél gehaald; met een dan voor het Koninklijk Huis waarschijnlijk nóg pijnlijker effect. Ook de Koningin is op dit terrein door schade en schande wijs geworden.

Nee, met alle respect voor zijn wetenschappelijke arbeid, ontkom ik niet aan de indruk, dat de Amsterdamse historicus de roem naar het hoofd is gestegen. Hij meent zich langzamerhand alles te kunnen veroorloven.

Op de persconferentie in Nieuwspoor waar hij deel 9 presenteerde werd hem gevraagd "of er controle is geweest van enige instantie, belast met het beheer van de archieven, op dat wat hij ging publiceren". Hij antwoordde: "Nee. Maar ik zou zo'n controle ook nooit hebben geaccepteerd." Hij niet.

Ten slotte de wetenschappelijke verantwoordelijkheid. Dr. De Jong beroept zich voor de onthullingen over prins Hendrik op "twee onafhankelijke bronnen": de heer Van 't Sant zélf en minister-president Gerbrandy. Alleen weet hij niet waar de laatste zijn wetenschap vandaan heeft. Dat zou dus best óók Van 't Sant geweest kunnen zijn. Derhalve en in dat geval: één